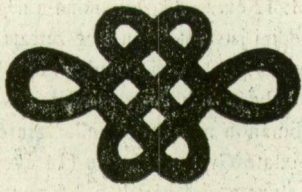

A szépmíves céh tervei

Akik látták a tavalyi Nyári tárlatot, a sajtóból azt is tudhatták, évtizedek óta először fodult elő, hogy e nagy múltra visszatekintő kiállításra a Szegeden élő *nem hivatásos alkotók* is beadhatták műveiket. A tárlat anyagát zsűriség nélkül mutatták be a közönségnek. Mint a céh vezetőitől megtudtuk, idén névre szóló meghívót kapott minden olyan képzőművész – függetlenül attól, hogy tagja-e a céhnek, vagy sem – akit a közgyűlés érdemesnek tart arra, hogy munkájával a Szépmíves Tárlat '91 kiállításán szerepeljen. Olyan alkotókat invitáltak meg, akik szakmai felkészültségük, művészi kvalitásuk, sokéves munkásságuk okán a város képzőművészeti életébe beletartoznak. Az idei tárlatra beadott műveket a céh Szövetségi- és Alap tagjaiból álló szakmai bizottság értékeli majd. A szervezők már felkérték a tanárképző főiskola rajz-tanszékének és a Tömörkényi gimnázium művészeti vezetőjét, hogy intézményükből zsűritagot delegáljanak. A bírálóbizottságba egy független, nem szegedi művészettörténészt is meghívna. A tárlatot idén a *JATE aulájában rendezik*, de a szervezők remélik, szándékukat jövőre idejében tudják a múzeum kiállítási tervével egyeztetni, így a következő nyári szépmíves tárlatot már a Horváth Mihály utcai képtárban nézhetik meg az érdeklődők. A kiállítás költségeihez a városi önkormányzat is hozzájárul. A polgármesteri hivatal díjat is alapított és a Szépmíves Céh szakmai díját is ezen a tárlaton adná át. Az is előfordulhat azonban, hogy a díjakra elkülönített pénzből inkább egy szerény, de fzléses formátumú katalógus elkészítésének költségeit

Egy éve sincs, hogy mint egyesület a Szegedi Szépmíves Céh a cégbíróságnál bejegyeztetett. Elnöknek a közgyűlés Szekeres Mihály belsőépítész, helyettesének Pataki Ferenc festőművészt választotta, az elnökségbe pedig László Annát, Nagy Károlyt, Szabó Tamást, Szekeres Ferencet. (A céh emblémáját is ő tervezte.) Időközben Kass János és Hévezi Endre tiszteletbeli tagjai lettek az egyesületnek. A céh negyvenkilenc taggal, hivatásos és nem hivatásos alkotókkal működik. Tőkéje egyenlőre minimális, hatvanezer forint, mely a tagdíjakból és néhány művész felajánlásából gyűlt össze. A konkrét célokról, tervekről Szekeres Mihály és Pataki Ferenc tájékoztatt bennünket.

fedezik. Így minden művész vihet haza valamilyen emlékeztetőt az első Szépmíves tárlatról. A céh vezetői kérdésünkre a távolabbi jövőre vonatkozó terveiket is elmondták. Két pályázatot is beadtak, egyet a Művelődési Minisztérium Közművelődési Főosztályához, egy másikat pedig a Csongrád Megyei Önkormányzati Hivatalhoz. A pályázatokban megfogalmazták,

szeretnék sorsukat a saját kezükbe venni. Szabadiskolát alapítani, szakmai kurzusokat szervezni. A képzőművészeti gimnáziumba és főiskolára, a tanárképző rajz szakára felvételizőknek előkészítő foglalkozásokat tartani. A tehetséges főiskolai hallgatók tanulmányait ösztöndíjjal segíteni. A szegedi alkotók munkáját azzal kívánják könnyíteni, hogy havonta tartanak zsűrizést, ahol természetesen árazzák is az alkotásokat. Így a képeket, szobrokat célból nem kell ezentúl Budapestre szállítani.

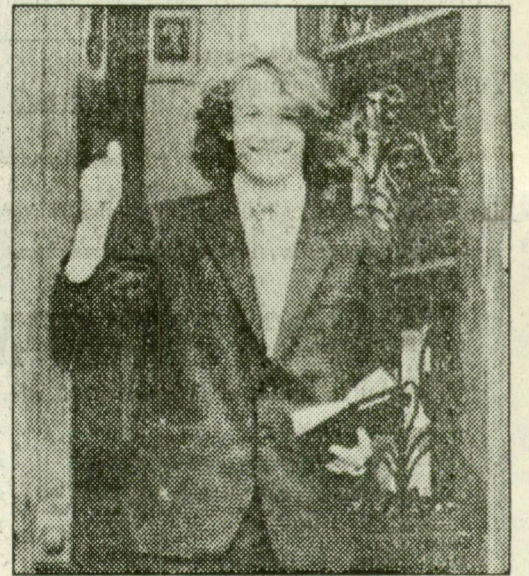
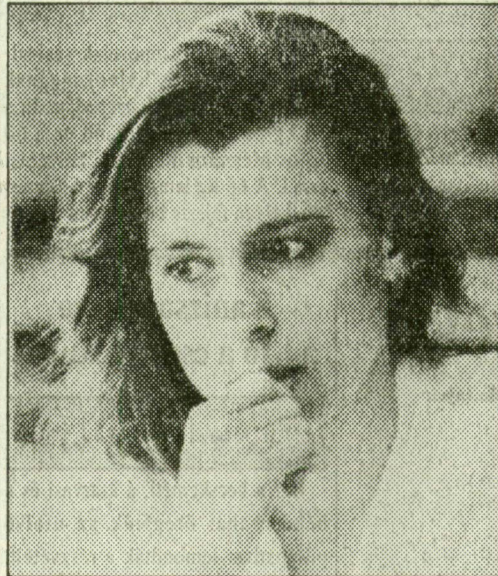
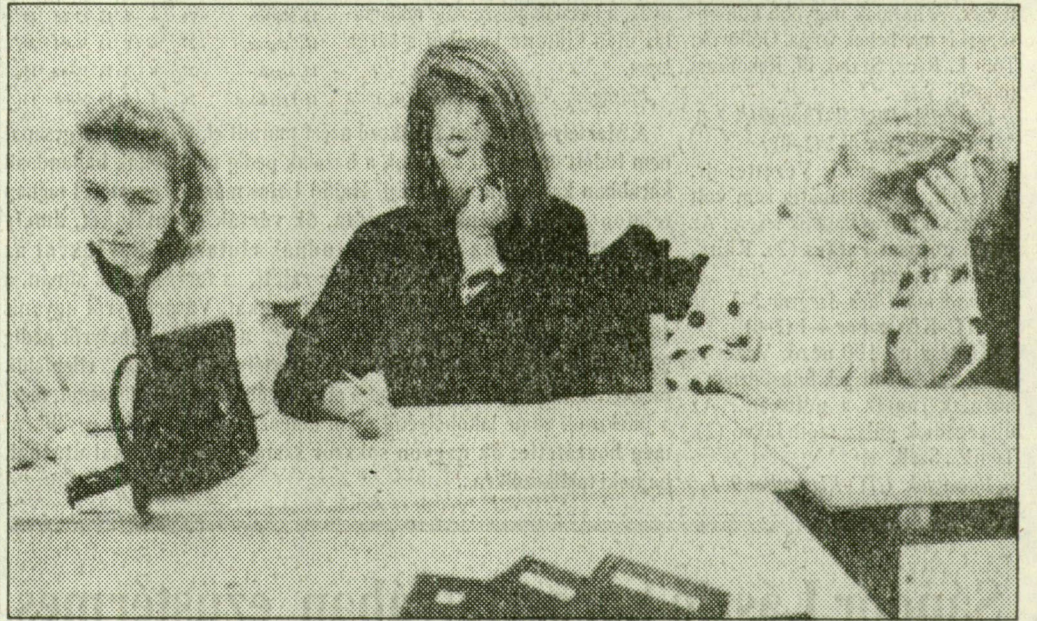
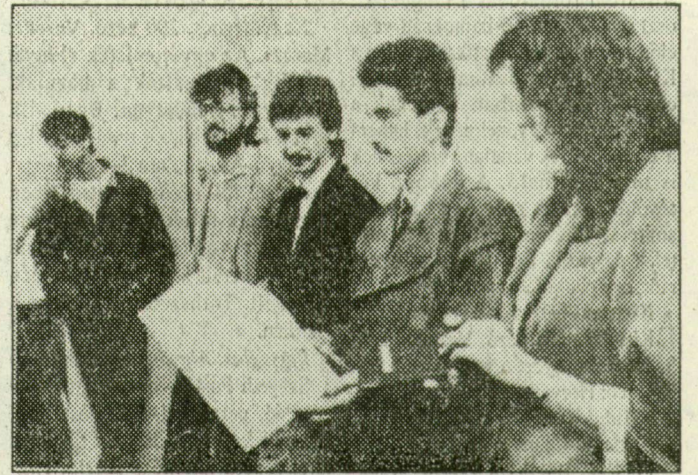
Természetesen az elképzelésekhez pénzre és helyiségre lenne szükség. A céh a várostól ígéretet kapott, hogy a Bocskai utcai, a volt munkásörzenekar próbatermét megkapja. E helyiség kigalériának is alkalmas lenne, tehát a művészek remélik, hogy mihamarabb birtokba vehetik. Szeretnék, ha az itt kiállított művek gazdára találnának, vagyis a céh műtárgykereskedéssel is foglalkozhatna. Sőt, afféle munkaközvetítő szerepet is vállalhatna, hiszen a város tehetősebb polgárai manapság bizonyosan szívesen rendelnek meg díszítő plasztikákat, belső terekbe képző- és iparművészeti alkotásokat, de akár régi épületek díszítmenyeinek restaurálására is vállalkoznának a szegedi alkotók.

A Szépmíves Céh, mint minden nemrég alakult egyesület szponzorokat keres. A vezetők remélik, akadnak olyan bankok, magánszemélyek, akik felismerik e területben rejlő lehetőségeket, a céh tagjai szerint ugyanis a képzőművészet az egyik legjobb reklámhordozó.

P. E.

Index, izzadó tenyér

NAGY LÁSZLÓ

Idegenforgalom – vagy „bambázó lambadázás”?

Forog, forgolódik a napi sajtó zsargonja szerint – az idegen. A napfény városában azonban a tétova lézengés, a tanácstalan forgolódás nem az idegenek, vagy az idegenbe szakadt, szaladt, vagy lábával idegenbe szavazott hazánkfiainak a sorsa, hanem azon honfitársaink osztályrésze, akik a dóm körül sorjázó, vagy a Tisza partján „kikötött” hazai rendszámú autóbusszokkal nem sajtóért, mosószert vagy Pick-szalámiért utaznak ide, hanem látni is szeretnék, amit megnézhetnek. Ők azok, akik kisebb-nagyobb csoportokban bókálásznak a Hősök kapuja és a Jerney-ház között, de nem tudhatják, miért sötétszürke az örséget álló élő és hős halott honvédek által közrevert kapuzat színe, nem tudhatják, hogy a szalámi Pick Márk jóvoltából készíthet Szegeden, azt meg végképp nem sejtetik, hogy a Jerney-házban élt egy ideig az a költő, aki az imént többször alkalmazott szókapcsolattal: „Nem tudhatom...” talán a legszebb, hazaszeretetről szóló verset írta meg magyar nyelven.

Az igénes látogatók

Miután egy idegenforgalmi irodában meghallgatják a tárogatózó (értsd: kezeit szétártva tehetetlenül magyarázkodó) ügyintéző információját, hogy utazásukat hetekkel előbb bejelentve kaphattak volna a város öt-hat foglalkoztatott idegenvezetője közül egy, esetleg épp itthon, és nem Triestben, Gensernorfban vagy Isztambulban időzött, vásárolnak térképet, városismertető útikönyvet (ha épp kapható), s kezdhetik a böngészve-csoszogást. Számos ilyen esetről mesélt a Móra Könyvesboltban dolgozó vizsgázott országjárásvezető, aki a szíves kiszolgálás közben azt is elmondhatná, hogy több száz, Szegedet és az országot az utaskísérés módszereit jól ismerő, eleve érettségizett és diplomás szakembert bocsátott ki a TIT egyesület helyi központja, ám ezeket az embereket a városban működő utazási irodák, idegenforgalmi vállalkozások közül jó, ha kettő foglalkoztatja!

Nem drága az országjárásvezető,

hiszen tiszteletdíját egy busz utaslétszámával elosztva egy jobb mozijegy árának tizedét kapjuk! Cserébe

élményt, ismereteket, hazaszeretetet építő országismerethez, praktikus tanácsokhoz jut a látogató, céltalan, fárasztó, bamba lambadázás helyett! Még a toronyalj szögediek számára is meglepetés saját városuk, ha 50 perces izellítőt vesznek a nyári panoráma-autóbussen abból a városból, amelyet addig csak ismerni véltek. Azok, akik a Szapora-Gomba Kft. szervezésében már megjárták a Horgos-Nis-Edirne-Isztambul útvonalat, könnyen összehasonlíthatják a két szolgáltatás minőségét, a vezetők szakmai tudását, ismereteit, az utasokkal való törődés mértékét, gondosságát.

Ez mérettetett meg az idén a ballagások napján a TIT Országos Elnöksége tagjaiból álló vizsgabizottság közreműködésével. A 80 óras tanfolyam, a módszertani túra, a TIT tankönyvei és az ajánlott irodalom alapján a résztvevők egyharmada érezte felkészültnek magát, sikeres vizsgát huszonketten tettek.

A tematika alapja a földrajz- és történetudomány néhány részdiszciplínája, a néprajz, a művészet- és művelődéstörténet, vallástörténeti ismeretek, a környezet- és természetvédelem. Ismerni kell a retorika alapvető szabályait, valamint a gyakorlatban felmerülő számtalan fel-

adat megoldási módjait a balesetvédelemtől a műszaki hibákkal kapcsolatos teendőig; az elszámolások és az utasbiztosítás, étkeztetés, szállásfoglalás elintézését. Az említett vizsgán szereplő három tételsor tartalmára itt csak utalást tehetünk, a vizsga egészének összetettsége talán csak az egyetemfőiskolai államvizsgákhoz mérhető.

Mire jó ez a képesítés?

Az évi 50 dolláros világban arra, hogy határainkon belül utazgatva, jó társaságban, esetleg munkahelyi közösségben olyan kikapcsolódást tegyen lehetővé a kirándulóknak, amelynek során az utasok birtokba vehetik saját hazájukat. Csak akkor a miénk ez a „szívünk fölötti amulet-ország”, ha „egy-egy bokor nevét is, virágát is tudom”, ha rányílik a szemünk arra a számtalan értékre, kincsre, amely mellett a hétköznapi megszokott rendje szerint gondjainkbajaink elsodornak bennünket. Talán ezért is örömteli, hogy az országjárásvezető-tanfolyamra idét és pénzt áldozva legtöbben diákok, fiatal felnőttek jelentkeznek, akik esetleg később tanárként, munkaköri kötelességüknel messze többe vállalva kalauzolják Szegedre (vagy Szegedről bárhová a hazában) a rájuk bízott iskolásokat. Számosan járnak e képzésre olyanok is, akiket egyszerűen saját országuk ismerete vonz a tanfolyamra, amelyet be lehet szép sikerrel fejezni, de a kapcsolódó tevékenységeket abbahagyni igen nehéz.

A TIT Egyesület Országjárásvezető Szakosztálya dr. Bagdi Sándor elnök és Mihály Illés titkár vezetésével az idei ballagáskor ismét eredményes tanfolyamot zárt le. Nem az országjárás-vezetőkön múlik, hogy kik és mennyire igénylik tudásukat.

PAP LÁSZLÓ

Készül a SZÉF-ajánlólevél

Elhelyezni és nyomon követni

Új felsőoktatási törvény még nincs, hatása azonban már van. A furcsa helyzet onnan ered, hogy a törvénytervezet mintájára a felsőoktatás és a vele valahogyan kapcsolatban álló intézmények, amennyire lehet, előre igyekeznek idomulni a jövődó törvényhez. Ha a törvény a hallgatók elhelyezkedését teljes egészében a szabad piac alakította igények által engedi majd befolyásolni, akkor a felsőoktatásnak is igazodnia kell ehhez. Hogy mi várható, a törvény pontos ismerete nélkül nehéz megjósolni, következtetni azonban talán az idej „félpiaci” körülmények között is lehet.

Ha piacot említünk, az általa legjobban befolyásolt felsőoktatási intézmények természetesen azok, amelyek ipari, közgazdasági, vagy épp mezőgazdasági szakembereket képeznek. Szegeden például az *Élelmiszeripari Főiskola*. A piacgazdálkodásra átalakulás miatt ezek az intézmények kényszerülnek a legönállóbb és a „leghegszabb” lépésekre, hiszen mind anyagi lehetőségeik bővülése, mind a hallgatói létszám emelése sok esetben már most közvetlenül a piactól függ. Hallgatói létszámot növelni (vagyis későbbi értelmezésben több tandíjat kasszírozni) pedig csak akkor lehet, ha a végzősök munkahelyet is találnak. Így zárul be a piaci kör, az elhelyezkedés segítése és a felsőoktatási fejlesztés között.

A SZÉF-en idén 102 hallgató végzett élelmiszeripari és gépészeti szakokon, ők valamennyien élelmiszeripari üzemelnökök lesznek. Érdemes megnézni, hogy a még nem végleges adatok szerint hányan találtak már munkát maguknak. *Dr. Dinya László* főigazgató elmondta, hogy jelenleg 34 végzősnek már van ösztöndíjas szerződése, harmincan veszik igénybe a főiskoláról egyetemre „átjárhatóságot”, s tanulnak tovább még két évig. A többieknek még nincs szerződésük, de a főiskolára 40 állásajánlat érkezett, ami elméletileg fedezné az elhelyezkedést, tehát a SZÉF-en idén végzetteknek nem kell majd munkanélküli segélyért

folymodniuk. Tavaly még kisszámú fordult elő, idén viszont már többen – 10-15-en – jelezték, hogy családi, vagy egyéb élelmiszeripari vállalkozásban szeretnének dolgozni, amire a felkészítés egyébként a főiskola közeli céljai között is szerepel. Ugyancsak várhatóan emelkedni fog a külföldi-magyar vegyes cégek aránya az elhelyezkedésben, ezért a főiskolán *jövő évtől az államvizsga mellé egy idegen nyelvből nyelvvizsgát fognak kötelezővé tenni.*

A SZÉF piaci igény-készültsége arra is kiterjed majd, hogy ősszel, a diplomával együtt levelet adnak át végzőseiknek, s kéri őket, jelezzék vissza elhelyezkedésüket, vagy elhelyezkedési gondjaikat, hiszen a beérkezett állásajánlatokból esetleg munkát is tudnak közvetíteni a rászorulóknak. A tavaly, illetve tavalyelőtt végzettek sorsát is nyomon követik; ettől a nyomonkövetéstől várja a főiskola a visszajelzést, hogy az általa nyújtott képzés hogyan mutat a gyakorlatban, hiszen idővel a cégeknek ajánlólevél lesz annak a felsőoktatási intézménynek az oklevele, ahonnan a munkaerőt kapják. Jó vagy rossz ajánlólevél, amit már most be lehet kalkulálni a jövődó elhelyezkedési lehetőségekbe.

Ha pedig mindezek az előkészületek megvannak, előbb-utóbb csak lesz felsőoktatási törvény is.

PANEK JÓZSEF